

Vuosiraportti 2023

DEMO
FINLAND

Taitto: Salla Vasenius

© **Puolueiden kansainvälinen demokratiayhteistyö – Demo Finland 2024**

Kannen kuva:

Vuonna 2023 Kenian KIPP-ohjelma lanseerasi palkitsemisjärjestelmän antaakseen tunnustusta puolueille vammaisten ihmisten osallisuuden edistämisestä. Kuva: WFD Kenya

Sisällys

Geopoliittinen epävakaus korostaa demokratian merkitystä	4
Demo Finlandin muutosteoria	5
Demo Finlandin ohjelmat vuonna 2023	7
Poimintoja tuloksistamme	11
Tavoite 1: Ohjelmalliset, inklusiiviset ja demokraattiset puolueet ovat vahvistuneet	11
Tavoite 2: Puolueiden välinen vuoropuhelu on lisääntynyt	18
Tavoite 3: Puolueiden sitoutuminen demokratiatukeen näkyy politiikassa	21
Vaikuttamistyö ja viestintä	22
Henkilöstö	24
Talous	25

Geopoliittinen epävakaus korostaa demokratian merkitystä

Demokratian tilan heikkeneminen ympäri maailmaa jatkui vuonna 2023. Globaalia demokratian tilaa seuraavan V-Dem-instituutin datan mukaan vain 13 prosenttia maailman väestöstä asui liberaaleissa demokratioissa vuonna 2023. Vain 18 maata oli demokratioitumassa, kun taas 42 maata oli muuttumassa autoritaarisempaan suuntaan.

Vaikka merkkejä geopoliittisesta epävakaudesta on yhä enemmän, on tärkeää painottaa, että vahvoilla demokratioilla on todettu olevan kriisinsietokykyä. Demokratian puolustaminen paitsi arvona, myös käytännössä on edelleen tärkeää. Demokratian edistäminen on ulko- ja turvallisuuspolitiikassa keskeinen työkalu vakauden turvaamiseksi.

Alueita, joilla demokratiatukea tehdään, leimaavat toisinaan epävakaus ja poliittinen epävarmuus. Monipuoluedialogin vahvistaminen, fokuksenaan poliittisesti aliedustetut ryhmät, kuten naiset, nuoret ja vammaiset henkilöt, on keskeistä. Tässä Demo Finlandin kustannustehokkaan työn on todettu saavan aikaan erinomaisia tuloksia. Osallisuus on tavoite itsessään, mutta päätöksenteon moninaisuus myös parantaa päätöksenteon laatua ja puolueiden demokraattisuutta. Jokaisen ihmisen kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia on puolustettava, jotta demokratia toteutuu aidosti.

Suomessa järjestettiin eduskuntavaalit huhtikuussa 2023. Demokratia on hyvin huomioitu sekä kotimaan että kansainvälisen politiikan osuuksissa uudessa hallitusohjelmassa. Sen mukaan toimiva demokratia, oikeusvaltio, ihmisoikeudet ja elinvoimainen kansalaisyhteiskunta ovat kestävä yhteiskunnallisen kehityksen edellytyksiä, joita hallitus tukee.

Demo Finlandin strategiasta tehtiin puolivälisarviointi vuonna 2023. Sen tarkoitus oli tarkastella strategian tavoitteita globaalien sekä kotimaisten muutosten valossa ja tunnistaa keskeiset haasteet ja mahdollisuudet pitkän aikavälin tavoitteiden saavuttamiselle. Arvioinnissa todettiin Demo Finlandin strategisten tavoitteiden vuosille 2021–2025 olevan edelleen tarkoituksenmukaisia.

Demo Finland jatkaa globaalia demokratian tilaa ja Suomen demokratiatukea koskevan asiantuntemuksensa tarjoamista suomalaisille eduskuntapuolueille. Vuonna 2023 Demo Finland järjesti globaalikasvatukseen pohjautuvia koulutuksia puolueiden nuoriso-, opiskelija- ja naisjärjestöille sekä työskenteli puolueiden kanssa vammaisten ihmisten osallisuuden vahvistamiseksi puolueissa. Demo Finland tarjosi mahdollisuuksia vertaisoppimiseen ja hyvien käytäntöjen jakamiseen sekä vahvisti monipuoluedialogia sekä kansainvälisesti että Suomessa.

Anu Juvonen
Toiminnanjohtaja

Demo Finlandin muutosteoria

Demo Finlandin strategia vuosille 2021–2025 on rakennettu järjestön vahvuuksille sen ainutlaatuinen tehtävä huomioiden. Monipuoluedialogi, aliedustettujen ryhmien mukaan ottaminen politiikkaan ja vahvemman demokratiatukipolitiikan edistäminen ovat strategian keskeisiä tavoitealueita. Kumppanuudet perustuvat pitkäaikaisiin sitoumuksiin, jotka edistävät strategiassa asetettuja ohjelmallisia tavoitteita.

Perustamisestaan lähtien Demo Finland on keskittynyt poliittisten puolueiden tukemiseen ja sen työ on perustunut kahteen pilariin: monipuoluedialogiin ja politiikassa aliedustettujen ryhmien, erityisesti naisten ja nuorten sekä viime vuosina myös vammaisten ihmisten, poliittisen osallistumisen tukemiseen. Nämä pilarit ovat edelleen tarkoituksenmukaisia Demo Finlandin työssä, ja ne myös pohjautuvat suomalaisten puolueiden vahvalle kokemukselle.

Monipuoluedemokratia vaatii elinvoimaisia, edustuksellisia ja ohjelmallisia puolueita, jotka voivat hoitaa monitahoista rooliaan poliittisen järjestelmän ytimessä. Puolueilla on tärkeä rooli kansalaisten tarpeiden ja toiveiden tunnistamisessa ja erityisesti niiden kanavoinnissa päätöksentekoon, eri ryhmien välisten eturistiriitojen sovittamisessa ja päätöksentekoa ohjaavien uskottavien poliittisten ohjelmien tuottamisessa. Lisäksi kansalaisten ja poliittisten johtajien yhteisenä foorumina ne varmistavat demokratian toimivuuden pitkällä aikavälillä.

Vallassa ollessaan puolueet kantavat vastuun päätöksenteosta, ja oppositiossa niiden tulee arvioida hallituksen toimintaa ja vaatia päättäjiltä perusteita ratkaisuilleen. Puolueet ovat Demo Finlandin ohjelmien ensisijaisia sidosryhmiä, koska niiden rooli demokraattisissa järjestelmissä on korvaamaton.

Oletuksena Demo Finlandin muutosteoriassa on, että ohjelmalliset ja osallistavat puolueet edistävät politiikan vastuullisuutta kansalaisia kohtaan ja siten vahvistavat yhteiskuntien demokraattisuutta. Tämä tarkoittaa, että monipuoluedemokratiaan perustuvat poliittiset järjestelmät voivat saada kansalaisten luottamuksen ja vähentää vastakkainasettelua. Toinen oletus on, että kun puolueet käyvät dialogia keskenään, ne vahvistavat poliittisen järjestelmän painoarvoa, luotettavuutta ja läpinäkyvyyttä ja ehkäisevät vastakkainasettelua ja konflikteja. Kolmantena oletuksena on, että kun puolueilla ja virkahenkilöillä on tietoa ja ymmärrystä demokratiatuen käytännöistä ja mahdollisuuksista, demokratiatuki saa enemmän painoarvoa politiikassa.

Demo Finlandin muutosteoria

1 Political parties are more inclusive, programmatic and democratic

We assume that policy-based and inclusive parties contribute to a politics of accountability and more democratic societies.

We assume that inclusive parties reflect better the diversity of societies and contribute to the realization of civil and political rights.

2 Political parties perform strengthened multi-party dialogue

We assume that when political parties practise dialogue, they can enhance the weight, trustworthiness and transparency of political system and decrease polarization and conflicts.

We assume that when political parties reach agreements through dialogue, the decisions are more sustainable and less likely to be reversed with a change of power.

3 Finnish parliamentary parties' commitment to democracy support translates into strengthened policies

We assume that when political parties and government officials have increased knowledge and awareness of the modalities and opportunities for democracy support, it will lead to more effective policies in support of democracy.

Overall goal: Strengthened and inclusive multi-party democracy

Demo Finlandin ohjelmat vuonna 2023

Etiopia

Kumppanit: Network of Ethiopian Women's Associations (NEWA), Ethiopian Women with Disabilities National Association (EWDNA)

Demo Finland on tehnyt yhteistyötä NEWA:n kanssa vuodesta 2019 alkaen vahvistaakseen naisten poliittista osallistumista monipuoluepohjalta. Ohjelman tavoitteina on, että naiset osallistuvat aktiivisesti puolueissa ja poliittisissa prosesseissa kohdealueilla, ja että vammaisilla naisilla on rohkeutta ja taitoja osallistua poliittiseen päätöksentekoon paikallistasolla. Ohjelmaa toteutetaan kansallisella tasolla Addis Abebassa ja alueellisella tasolla Oromiassa ja Benishangul-Gumuzissa, ja sen toimintoihin kuuluu koulutuksia naispoliitikoille, tietoisuuden lisäämistä vammaisten ihmisten osallisuudesta sekä esteettömyyttä ja saavutettavuutta koskevan tarkistuslistan tuottaminen puolueille. Vuonna 2023 NEWA lisäsi ja syvensi yhteistyötään Etiopian puolueiden yhteisneuvoston (Ethiopian Political Parties Joint Council) kanssa, mikä auttaa ohjelmaa vahvistamaan puolueiden välistä dialogia.

Kenia

Kumppani: Westminster Foundation for Democracy (WFD)

Vuodesta 2020 lähtien Demo Finland ja WFD ovat tukeneet KIPP-ohjelman kautta (Kenya Inclusive Political Parties) Kenian puolueiden osaamista vammaisten henkilöiden osallistamisessa. Lisäksi toiminnalla on vahvistettu vammaisten henkilöiden kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia. Ohjelman toimintaan kuuluu koulutusta puolueiden edustajille vammaisten ihmisten osallisuudesta ja sen tärkeydestä demokratiassa. Puolueille kerrotaan haasteista, joita vammaiset ihmiset kohtaavat politiikassa, ja niitä tuetaan vammaisten ihmisten osallisuuden valtavirtaistamisessa kaikkeen politiikkaan. Lisäksi hanke vahvistaa vammaisten ihmisten järjestöjen kykyä tehdä vaikuttamistyötä puolueiden ja muiden vastuutahojen parissa vammaisten ihmisten poliittisen osallistumisen edistämiseksi. Ohjelma tukee myös kansalaisjärjestöjä, puolueita, vaali- ja tasa-arvoviranomaisia ja parlamentaaraisia toimijoita koalitioiden muodostamisessa vammaisten ihmisten osallisuuden vahvistamiseksi kaikilla politiikan tasoilla.

Mosambik

Kumppanit: Instituto para Democracia Multipartidária (IMD), Netherlands Institute for Multiparty Democracy (NIMD)

Demo Finland on kumppaneidensa kanssa tukenut kaivannaisteollisuuden ja luonnonvarojen demokraattista hallintoa Mosambikissa vuodesta 2017 lähtien. Hankkeen viimeisin vaihe päättyi vuonna 2023. Tavoitteina oli vahvistaa parlamentin ja kuuden maakuntaparlamentin valvontaroolia kaivannaisteollisuudessa ja lisätä niiden valmiuksia arvioida nykyisen luonnonvarojen hallintaa koskevan lainsäädännön täytäntöönpanoa. Hankkeessa on järjestetty koulutuksia parlamentin keskeisille

valiokunnille, ja valiokuntien jäsenet ovat myös vierailleet kaivannaisteollisuuden vaikutuspiirissä olevissa yhteisöissä ja käyneet keskusteluja kansalaisten kanssa kaivannaisteollisuuden vaikutusten arvioimiseksi. Lisäksi on perustettu avoimen ja rakentavan vuoropuhelun foorumi, jossa kansallisen ja maakuntatason parlamentaarikot voivat jakaa tietoa ja keskustella.

Myanmar

Kumppani: Netherlands Institute for Multiparty Democracy (NIMD)

Demo Finland ja NIMD toteuttivat demokratiakoulutusta ja tukivat puolueiden välistä yhteistyötä Myanmarissa vuosina 2014–2021. Helmikuussa 2021 tapahtuneen sotilasvallankaappauksen jälkeen toiminta keskeytettiin, kunnes löydettiin uusia keinoja tukea Myanmarin demokraattisia toimijoita. Vuoden 2022 aikana koulutukset käynnistettiin uudelleen verkossa sekä maan ulkopuolella. Ne keskittyvät poliittisten toimijoiden osaamisen vahvistamiseen sekä demokraattisten dialogiprosessien tukemiseen alueellisella tasolla. Ohjelma jatkaa poliittisiin toimijoihin keskittymistä puolueiden ohella, ja yhteyksiä keskeisiin aktiivisiin kansalaisjärjestöihin on vahvistettu. Koulutusten osallistujia on rekrytoitu aikaisemman ohjelman alumniverkostosta, ja kiinnostus koulutuksiin osallistumista kohtaan on pysynyt suurena.

Sambia

Kumppanit: Zambia National Women's Lobby (ZNWL), Disability Rights Watch (DRW)

Demo Finland on yhdessä ZNWL:n ja DRW:n kanssa vahvistanut osallistavaa monipuoluejärjestelmää ja erityisesti vammaisten henkilöiden tasavertaisia mahdollisuuksia politiikassa vuodesta 2020 lähtien. Ohjelma vahvistaa puolueiden osaamista vammaisten ihmisten osallisuutta edistävistä toimenpiteistä ja tukee niitä vammaisten ihmisten osallisuuden huomioivien strategioiden ja toimintasuunnitelmien kehittämisessä. Koulutuksen ja vaikuttamistyön lisäksi ohjelma on tukenut vammaisten ihmisten poliittisen dialogin verkoston perustamista. Verkosto työskentelee nyt poliittisen päätöksenteon osallisuuden edistämiseksi itsenäisesti.

Somalia

Kumppanit: The Oslo Center, Puntland Development and Research Center (PDRC)

Demo Finland osallistui osana The Oslo Centerin johtamaa konsortiota yksivuotiseen hankkeeseen, joka tarjosi teknistä tukea puolueiden muodostamiselle ja tuki naisten poliittista osallistumista Puntmaassa. Hanke toteutettiin vuosina 2022–2023, ja sen tavoitteena oli vahvistaa osallistavaa monipuolueyhteistyötä. Hankkeen aikana koulutettiin vaaleissa valittuja ja ehdolle pyrkiviä naisvaltuutettuja ja puolueiden naisjäseniä sekä tuettiin naisten järjestäytymistä puolueissa ja kansalaisyhteiskunnassa. Lisäksi hanke tuki naisten monipuolueverkoston perustamista sekä naisten yhteistyötä muiden keskeisten sidosryhmien kanssa.

Sri Lanka

Kumppani: One Text Initiative (OTI)

Demo Finland on yhteistyössä OTI:n kanssa tukenut naisten paikallistason poliittista osallistumista Sri Lankassa vuodesta 2019 alkaen. Hanke käynnistyi sen jälkeen, kun Sri Lanka otti käyttöön paikallistasolla uuden sukupuolikiintiön, mikä lisäsi naisten osuutta paikallisvaltuustoissa huomattavasti. Yhdessä kaikkien paikallistason poliitikkojen koulutuksesta vastaavan julkisen instituutin kanssa OTI on kouluttanut naisvaltuutettuja vahvistaen demokratiassa tarvittavia tietoja ja taitoja sekä valtuutettujen ymmärrystä heidän roolistaan paikallisvaltuustoissa. Lisäksi hanke tukee puoluerajat ylittävää yhteistyötä ja dialogia eri poliittisten toimijoiden välillä. Hankkeessa on koulutettu noin 600 naista. Hankkeen viimeisenä toimintavuonna 2023 OTI osallistui tutkimukseen naisten poliittisen osallistumisen oikeudellisista ja muista esteistä. Jotta naisten poliittinen osallistuminen saa laajemman yhteiskunnallisen tuen, hankkeen koulutuksiin otettiin vuonna 2023 mukaan myös muita yhteiskunnallisesti aktiivisia naisia.

Tunisia

Kumppanit: Centre des Etudes Méditerranéennes et Internationales (CEMI), Netherlands Institute for Multiparty Democracy (NIMD)

Demo Finland tukee Tunisian politiikkakoulua, joka kokoaa yhteen nuoria eri puolueista ja kansalaisjärjestöistä ja tarjoaa heille tietoa ja käytännön työkaluja politiikassa toimimiseen ja yhteistyön tekemiseen. Poliitiikkakoulun alumneja on yli 500, ja heidän osaamistaan sekä monipuolueyhteistyötä vahvistetaan entisestään alumnikoulutuksissa. Tunisian poliittinen tilanne on tällä hetkellä vaikea, sillä maan presidentti on vienyt maata autoritaariseen suuntaan. CEMI perusti vuonna 2021 uuden dialogialoitteen, joka kokoaa yhteen puolueissa ja kansalaisjärjestöissä toimivia aktiivisia nuoria, jotta heidän äänensä saadaan kuuluviin uudessa poliittisesti haastavassa tilanteessa. Tunisian politiikkakoulu järjestää myös julkisia väittelyitä ja poliittisia keskusteluja ajankohtaisista aiheista. Turvallista tilaa dialogille ja avoimelle keskustelulle tarvitaan yhä enemmän maan nykyisessä poliittisessa tilanteessa.

Uganda/WYDE

Kumppanit: NIMD projektiryhmän vetäjänä, WFD projektiryhmän toisena jäsenenä

EU:n Naiset ja nuoret demokratiassa -aloitteeseen (Women and Youth in Democracy Initiative, WYDE) kuuluvalla nuorten osallistumista päätöksentekoon koskevalla ohjelmalla pyritään parantamaan nuorten osallistumisoikeuksia, vaikutusmahdollisuuksia ja osallisuutta demokraattisen osallistumisen kaikilla tasoilla kansallisesti, alueellisesti ja globaalisti. Ohjelman maantieteellinen fokus on Saharan eteläpuolisessa Afrikassa. Demo Finland, NIMD ja WFD toimivat yhdessä ohjelman projektiryhmässä tukien Ugandan Demokratia-akatemiaa, jonka toiminta käynnistyi vuonna 2023. Demo Finland tarjoaa teknistä tukea opetussuunnitelmaan ja alumniverkoston yhteistyön vahvistamiseen. Ohjelmaa tullaan laajentamaan myös Kenian Demokratia-akatemiaan.

Suomi

Suomessa Demo Finland vahvistaa puolueiden ymmärrystä demokratiatuesta ja sitoutumista siihen sekä edistää monipuoluedialogia. Demo Finland tukee myös puolueiden osallisuutta järjestämällä koulutuksia ja tarjoamalla mahdollisuuksia vertaisoppimiseen ja kokemustenvaihtoon Demo Finlandin kansainvälisten ohjelmien osallistujien kanssa. Demokratia-akatemia poliittisille nuoriso- ja opiskelijajärjestöille järjestetään vuosittain lisäämään nuorten poliitikkojen ymmärrystä demokratiasta ja siihen liittyvistä kysymyksistä sekä luomaan turvallista tilaa dialogille. Vuonna 2023 puolueiden naisjärjestöille järjestettiin uudistetun konseptin mukainen Demokratian puolustajat -koulutus. Demo Finland jatkoi myös työtään vammaisten ihmisten osallistumisen vahvistamiseksi koordinoimalla kaikkien eduskuntapuolueiden yhteistyötä. Rauha ja dialogi -koulutus järjestettiin uuden eduskuntakauden alkaessa kansanedustajille ja eduskuntaryhmien kansainvälisten asioiden asiantuntijoille.

Demo Finlandin vuosi 2023 numeroina:

Demokratiatukiohjelmia
10 maassa
(mukaan lukien Suomessa)

102 puoluetta
on saanut tukea

1132 naispoliitikkoa
ja 644 miespoliitikkoa
tavoitettu kansainvälisissä
ohjelmissa

Poimintoja tuloksistamme

Tavoite 1: Ohjelmalliset, inklusiiviset ja demokraattiset puolueet ovat vahvistuneet

Yhteiskuntien monimuotoisuuden heijastamiseksi ja kansalaisia edustavan roolinsa vahvistamiseksi poliittisten puolueiden on edistettävä aliedustettujen ryhmien pääsyä päätöksentekoon sen eri tasoilla. Demo Finland kannustaa puolueita kehittämään strategioita politiikassa aliedustettujen ryhmien osallistamiseen ja tarjoaa tukea näihin ryhmiin kuuluville poliitikoille.

Puolueiden on vastattava äänestäjiensä toiveisiin ja tehtävä politiikkaa, jolla ne kantavat vastuunsa kansalaisia kohtaan. Demo Finland tukee puolueita strategisessa ajattelussa, ohjelmatyössä, osallisuuden edistämässä ja demokratian periaatteiden omaksumisessa. Puolueiden sisäistä demokraattisuutta vahvistetaan ja niiden dialogia kansalaisyhteiskunnan kanssa tuetaan.

Demo Finlandin tuella:

- puolueet eri maissa ovat toteuttaneet konkreettisia toimenpiteitä osallisuuden vahvistamiseksi ja sitoutuneet edistämään osallisuutta rakenteissaan
- aliedustettuihin ryhmiin kuuluvat poliitikot ovat saaneet taitoja, itseluottamusta ja verkostoja, joiden avulla he ovat voineet osallistua päätöksentekoon tai ajaa heille tärkeitä asioita
- eri sidosryhmien välinen yhteistyö on vahvistunut niin, että ne voivat tehokkaasti edistää osallistavia ja demokraattisia toimintatapoja politiikassa.

Etiopiassa useat puolueet ovat aktivoituneet osallisuuden edistämässä: Kuusi puoluetta on aloittanut naisjärjestön perustamisen, kuusi puoluetta on muuttanut naisjärjestöjensä kokousaikoja minimoidakseen riskin osallistujien seksuaaliselle häirinnälle, ja samat kuusi puoluetta ryhtyivät tarkistamaan asiakirjojaan tasa-arvon huomioon ottaen näkökulmasta. Yksi puolue on saanut päätökseen asiakirjojensa tarkistamisen ja tehnyt muutoksia, jotka helpottavat naisten osallistumista. Lisäksi puolue asetti 30 prosentin sukupuolikiintiön puolueen johtopaikoille. Yksi puolue perusti myös työryhmän naisille ja vammaisille henkilöille.

Etiopialaisten puolueiden johtajat ovat alkaneet tukea tasa-arvonäkökulmien huomioon ottamista: Aiempina vuosina puolueiden kanssa pidettyihin, naisten poliittista osallistumista koskeviin arviointikokouksiin osallistui lähinnä rivijäseniä, mutta joulukuussa 2023 pidetyssä kokouksessa valtaosa 43 osallistujasta, jotka edustivat 25 eri puoluetta, oli puoluejohtoa. Muita osoituksia siitä, että ohjelma on herättänyt aiempaa korkeamman tason toimijoiden kiinnostuksen, on myös se, että puolueiden

Etiopialaisten puolueiden johtajat ovat alkaneet tukea tasa-arvonäkökulmien huomioon ottamista.

yhteisneuvosto (Political Parties Joint Council) on perustanut vammaisten henkilöiden oikeuksia käsittelevän työryhmän. Lisäksi Etiopian vaalivirasto tuki vammaisjärjestöjä saavutettavan materiaalin tuottamisessa poliittisesta osallistumisesta.

Ohjelmassa on tuettu perinteisiä kahvipöytäkeskusteluja, jotka ovat kannustaneet vammaisia ihmisiä toimimaan aktiivisesti yhteiskunnallisissa ja poliittisissa kysymyksissä. Tämän seurauksena ohjelmassa perustettiin neljä vammaisten nuorten järjestöä vuonna 2023. Nämä järjestöt alkoivat valmistella toimintasuunnitelmiaan vuoden 2025 parlamenttivaaleja varten. Lisäksi 21 vammaista henkilöä aloitti poliittisen toiminnan paikallisissa yhdistyksissä.

Puolueet ovat ilmaisseet kiinnostuksensa kehittää vammaisten henkilöiden osallisuutta pyytämällä EWDNA:lta ohjeita, joiden avulla ne voivat arvioida ohjelmiaan ja käytäntöjään. EWDNA on kehittänyt puolueille vammaispolitiikan tarkistuslistan, joka julkaistaan vuonna 2024.

Keniassa kahdeksan puolueen kansallisissa johtokunnissa on nyt 13 vammaista henkilöä enemmän kuin edellisen vuoden lopussa.

Keniassa on tapahtunut merkittävää edistystä siinä, miten puolueiden strategiat, käytännöt ja rakenteet huomioivat vammaisten ihmisten osallisuuden. Kahdeksan puolueen kansallisissa johtokunnissa on nyt 13 vammaista henkilöä enemmän kuin edellisen vuoden lopussa. 14 puoluetta toteuttaa menestyksekkäästi sitoumuksiaan vammaisten henkilöiden

osallisuuden vahvistamiseksi, ja 14 puolueella on nyt toimiva, puolueen rakenteisiin institutionaalisoitu vammaisjärjestö. KIPP-ohjelma on laajentunut ja herättänyt yhä enemmän kiinnostusta uusissa puolueissa: Ohjelmassa mukana olevien puolueiden määrä kasvoi 13:sta 20:een vuonna 2023, ja 11 uutta puoluetta on ilmaissut toiveensa liittyä ohjelmaan.

Ohjelman yhteistyö parlamentin vammaisyhdistyksen (KEDIPA) kanssa johti merkittäviin tuloksiin: Esimerkiksi vammaisjärjestöt tarkastelivat uutta vammaislakiluonnosta ja toimittivat KEDIPA:n kautta lausunnon, joka sisälsi lisäsuosituksia parlamentin alahuoneelle ja senaatille jatkokesittelyä varten.

Kaiken kaikkiaan KIPP-ohjelma on edistänyt systeemistä muutosta Keniassa vahvistamalla sekä oikeudenhaltijoiden (vammaiset ihmiset) että vastuunkantajien (hallitus, puolueet ja valtion viranomaiset) kykyä toimia vammaisten ihmisten merkityksellisen poliittisen osallistumisen edistämiseksi.

Mosambikissa ohjelmaan osallistuneilla kansanedustajilla ja maakuntaparlamenttien jäsenillä on enemmän tietoa kaivannaisteollisuuden alasta, ja he ovat sitoutuneet valvomaan kaivannaissektoria entistä paremmin.

Kansanedustajien, maakuntaparlamenttien jäsenten ja kansalaisjärjestöjen välinen yhteistyö kaivannaisteollisuuteen liittyvissä kysymyksissä on lisääntynyt. Vuonna 2023 ohjelman tapaamiin ja koulutuksiin osallistui 14 luonnonvarojen parissa toimivaa kansallista tai paikallista kansalaisjärjestöä. Myös vuoropuhelu kansanedustajien ja maakuntaparlamenttien edustajien välillä kansalaisten huolenaiheista on parantunut ja valvontavierailujen määrä kaivannaisteollisuuden vaikutuspiirissä oleviin yhteisöihin on lisääntynyt. Vuonna 2023 järjestettiin yhteensä 16 yhteistapaamista. Näiden yhteistyömuotojen odotetaan jatkuvan myös sen jälkeen, kun uudet edustajat on valittu vuonna 2024.

Ohjelma tuki valtion sijoitusrahastoa koskevan lakiehdotuksen valmistelua ja laatimista. Laki on avainasemassa, kun pyritään ohjaamaan kaivannaissektorilta saatavien merkittävien tulojen kestävä hallinnointia. Ohjelmassa järjestettiin kansanedustajille koulutusta valtion sijoitusrahastosta sekä opintovierailuja muihin maihin, joissa on samankaltainen laki, kokemusten vaihtamiseksi ja kansanedustajien osaamisen vahvistamiseksi. Valtion sijoitusrahastoa koskeva laki hyväksyttiin onnistuneesti joulukuussa 2023, ja sen odotetaan tulevan voimaan vuonna 2024.

Myanmarissa oli vuonna 2023 laajaa aseellista ja aseetonta vastarintaa sotilashallintoa vastaan. Vaikeassakin tilanteessa kansalaisten halu saada tietoa ja koulutusta demokratiasta on kuitenkin pysynyt suurena. Ohjelmassa järjestettiin vuoden aikana yhteensä 51 osallistujalle kolme demokratiakoulutusta, joissa käytettiin aiemmin kehitettyä MyDemocracy School -mobiilisovellusta osana koulutusohjelmaa. Sovellus sisältää tietoa esimerkiksi puolueiden roolista, sosiaalisen median käytöstä, perustuslaeista ja sukupuolten tasa-arvosta politiikassa. Lisäksi ohjelmassa järjestettiin kolme verkko-oppimiseminaaria, joihin kuhunkin osallistui vähintään 80 henkilöä.

MyDemocracy School-sovelluksella oli 520 käyttäjää, ja sen keskustelufoorumia käytetään aktiivisesti. Se on osoittautunut oppimisvälineeksi, jolla on laajempikin ulottuvuus, koska sen käyttäjät jakavat saamaansa tietoa verkostoissaan. Lisäksi jotkut osallistujat ovat pyrkineet levittämään demokratiakoulutusten sisältöä paikallisissa yhteisöissään. Tämä korostaa demokratiakoulutuksen mahdollisia kerrannaisvaikutuksia ja sitä, miten yksittäisen henkilön oma-aloitteisuus voi johtaa laajempaan vaikutukseen yhteisössä.

MyDemocracy School -sovelluksella oli 520 käyttäjää, ja sen keskustelufoorumia käytetään aktiivisesti.

Koulutukset ja oppimiseminaarit kannustivat nuoria, naisia ja etnisiä johtajia etsimään yhteisymmärrystä, kun he osallistuivat puoluerajat ylittävään vertaisoppimiseen ja kokemustenvaihtoon, minkä merkitystä ei tule aliarvioida Myanmarin nykyisessä hyvin vaikeassa tilanteessa. Osallistujat saivat tietoa muiden etnisten ryhmien erityispiirteistä, vaihtoivat näkökulmia ja rakensivat keskinäistä luottamusta. Lisäksi kansalaisjärjestöt ja puolueet vahvistivat yhteistyötään jakamalla haasteita ja hyviä käytäntöjä.

Sambiassa laadittiin ja viimeisteltiin vaikuttamissuunnitelma edellisen ohjelmavaiheen aikana perustetulle Lusakan ja Mansan alueiden vammaispoliitikkojen dialogiverkostolle. Jatkotoimena verkoston Mansassa toimivat jäsenet tapasivat alueellaan vaalilautakunnan keskustellakseen siitä, mitä vaalilautakunta voi tehdä edistääkseen vammaisten ihmisten osallistumista seuraaviin vaaleihin vuonna 2026. Verkosto on nyt virallisesti rekisteröitymässä, minkä ansiosta se voi esimerkiksi tehdä varainhankintaa itsenäisesti.

Sambiassa puolueisiin oma-aloitteisesti liittyvien vammaisten henkilöiden määrä on kasvussa, ja puolueet rekrytoivat yhä enemmän vammaisia jäseniä.

Vuonna 2023 toteutetun evaluaation sekä seurantadatan mukaan puolueisiin oma-aloitteisesti liittyvien vammaisten henkilöiden määrä on kasvussa, ja puolueet rekrytoivat yhä enemmän vammaisia jäseniä. Kahdeksan puoluetta aloitti puolueasiakirjojensa, rakenteidensa ja käytäntöjensä tarkistamisen ohjelman edellisessä vaiheessa, ja vuonna 2023 seitsemän puoluetta julkaisi lopulliset luonnokset vammaisten

henkilöiden osallisuutta koskevista suunnitelmista. Evaluaation mukaan kaikki mukana olevat puolueet pitävät ohjelmaa merkityksellisenä.

Koulutus vammaisille henkilöille osallistumisesta kansallisiin prosesseihin sekä paikallistason rakenteisiin Mansan alueella Sambiassa. Kuva: DRW

Ohjelman tuki on rohkaissut vammaisia henkilöitä tekemään vaikuttamistyötä itsenäisesti, mikä on merkki tulosten kestävydestä. Vuonna 2023 vammaiset henkilöt tapasivat kaikkia kahdeksaa ohjelmaan osallistuvaa puoluetta Mansassa, ja he tuottivat tietoisuuden lisäämiseen pyrkiviä sisältöjä neljässä televisio- ja 13 radio-ohjelmassa. Tämä on johtanut siihen, että muut vammaiset henkilöt ovat ottaneet yhteyttä ohjelmaan ja halunneet liittyä siihen myös muilla alueilla.

Somaliassa yksivuotinen hanke vaikutti Puntmaan poliittiseen toimintaympäristöön tukemalla poliittisia yhdistyksiä toteuttamaan ohjelmallisia kampanjoita, tekemään osallisuutta korostavaa politiikkatyötä ja edistämään vuoropuhelua. 133:n poliittisesti aktiivisen naisen taidot ja ymmärrys päätöksentekoprosesseista, politiikkatyöstä ja vaikuttamistyöstä vahvistuivat. Hankkeessa tuettiin myös naisten monipuolueverkoston perustamista, jotta eri puolueiden naiset voivat keskustella naisten poliittisen osallistumisen edistämisestä yhdessä.

Hankkeessa järjestettiin koulutusta 23:lle paikallisvaalien naisehdokkaalle. Keskustelua käytiin sukupuoliikiintiöistä ja suljetun vaalilistan mallista, sillä ne ovat ainoat olemassa olevat mekanismit, joilla varmistettiin naiskunnanvaltuutettujen määrän kasvu 15 prosentista 26 prosenttiin kolmessa vaalipiirissä. Koulutetuista 23 ehdokkaasta 12 valittiin valtuustoihin. Kaksi naista pyrki apulaispormestariksi, ja he onnistuivat saamaan puolueidensa tuen naisten johtajuudelle.

Sri Lankassa toteutetun nelivuotisen yhteistyön ulkoisessa arvioinnissa todettiin, että ohjelma on ollut tarkoituksenmukainen naisten poliittisen osallistumisen tukemiseksi Sri Lankan kontekstissa. Ohjelma paransi tehokkaasti naiskunnanvaltuutettujen taitoja, tietoja ja itseluottamusta, mikä osoittaa onnistunutta kehitystä pelkästä naisten lukumääräisestä edustuksesta kohti ammattimaista poliittisiin prosesseihin osallistumista.

Sri Lankassa parannettiin tehokkaasti naiskunnanvaltuutettujen taitoja, tietoja ja itseluottamusta, mikä osoittaa onnistunutta kehitystä pelkästä naisten lukumääräisestä edustuksesta kohti ammattimaista poliittisiin prosesseihin osallistumista.

Paikallistason naispoliitikot ovat saaneet Demo Finlandin tukemissa koulutuksissa uusia taitoja ja itseluottamusta. Kuva: Demo Finland

Vuonna 2023 järjestettiin kuusi koulutusta entisille kunnanvaltuutetuille ja laajemmalle joukolla poliittisesta urasta kiinnostuneita naisia heidän osaamisensa vahvistamiseksi. Koulutuksissa käsiteltiin muun muassa digitaalista viestintää vaalikampanjoinnissa, paikallisvaltuustojen vastuita, yhteiskunnan monimuotoisuutta ja osallisuutta, neuvottelutaitoja ja konfliktien hallintaa sekä taloudellisia olosuhteita. Koulutuksiin osallistui yhteensä 260 naisverkoston jäsentä 20 poliittisesta puolueesta.

Sri Lankassa on koettu monia vaikeuksia, joihin kuuluvat muun muassa taloudellinen myllerrys, poliittinen epävakaus ja toistaiseksi lykätty paikallisvaalit. Näihin poliittisesti haastaviin olosuhteisiin sopeutumiseksi

ohjelmassa kehitettiin uusi lähestymistapa yhteistyöhön Sri Lankan paikallishallintoinsituutin (Sri Lanka Institute of Local Governance) kanssa. Koulutuksen avulla 187 paikallishallinnon sihteerää koulutettiin yhteiskunnalliseen osallisuuteen liittyvissä kysymyksissä. Tällä pyrittiin institutionalisoimaan osallisuutta edistävät käytännöt paikallishallinnoissa. Odotuksena on, että kun uusia valtuutettuja lopulta valitaan, paikallishallintojen sihteerit pystyvät koulutusten ansiosta tukemaan valtuutettujen työtä.

Tunisiassa järjestettiin vuonna 2023 yhteensä kahdeksan Tunisian politiikkakoulun koulutus-tilaisuutta. Niissä keskityttiin demokratian, moniarvoisuuden ja keskinäisen kunnioituksen arvojen vahvistamiseen. Useat osallistujat etenivät omissa järjestöissään ja heidät valittiin vastuullisempiin tehtäviin. Esimerkiksi Democratic Courant -puolueen 20:stä uudesta johtokunnan jäsenestä 11 on politiikkakoulun alumneja tai osallistujia.

Vuonna 2023 Tunisiassa järjestettiin neljä kouluttajakoulutus-tilaisuutta sekä arviointitilaisuus 12:lle politiikkakoulun alumnille, joiden tarkoituksena on jakaa saamia tietoja ja taitoja omissa organisaatioissaan. Osa osallistujista on kertonut, että heitä on pyydetty järjestämään koulutus-tilaisuuksia omissa organisaatioissaan tai ammatillisissa verkostoissaan.

Aiemmin ohjelman aikana perustettiin Youtube-kanava ”Freesh”, jonka tarkoituksena on tarjota helposti lähestyttävää ja houkuttelevaa poliittista sisältöä aktivoimaan yhteiskunnallisesti passiivisia nuoria. Vuonna 2023 kanavalla julkaistiin 127 videota ja 77 julkaisua talouteen, politiikkaan ja nuorten osallistumiseen liittyvistä aiheista. Vuoden lopussa kanavalla oli 199 700 seuraajaa eri alustoilla ja yhteensä 8,7 miljoonaa katselukertaa, mikä viittaa siihen, että se on onnistunut herättämään poliittisesta toiminnasta sivussa olevien nuorten huomion ajankohtaisia yhteiskunnallisia aiheita käsittelevällä sisällöllään.

Tunisian politiikkakoulun kurssilla käsiteltiin muun muassa moniarvoisuutta ja keskinäistä kunnioitusta. Kuva: CEMI

Ugandassa nuorille poliitikoille suunnatun Ugandan Demokratia-akatemia toiminta käynnistyi menestyksekkäästi. Luottamuksen rakentamiseen pyrkivän toiminnan tuloksena eri puolueita edustavien osallistujien välinen ilmapiiri alkoi muuttua yleisestä epäluottamuksesta toisten kuuntelemiseen ja erilaisten näkökulmien ymmärtämiseen. Osallistujat pitivät arvokkaana sitä, että koulutuksissa ei keskitytty pelkästään johtamiseen vaan kannustettiin heitä demokraattiseen johtajuuteen. Demo Finland osallistui Demokratia-akatemia opetussuunnitelman kehittämiseen ja toteuttamiseen järjestämällä yhden koulutuksen yhdessä WFD:n kanssa.

Suomessa Demo Finland järjesti seitsemättä kertaa Demokratia-akatemia eduskuntapuolueiden nuoris- ja opiskelijajärjestöille. Akatemia koostui koulutusviikonlopusta Helsingissä ja opintomatka Brysseliin. Globaalikasvatukseen nojautuen akatemia lisäsi ymmärrystä demokraattisesta ja autoritaarisesta kehityksestä ympäri maailmaa, demokratian ja rauhan välisestä yhteydestä sekä demokratian tukemisesta Suomen ulkopoliitikassa. Palautteen mukaan 88 prosenttia akatemia osallistujista arvioi, että heidän tietonsa ja ymmärryksensä demokratian globaalista tilasta lisääntyivät, ja 80 prosenttia arvioi, että he voivat hyödyntää saamaansa tietoa poliittisessa toiminnassaan.

90 % eduskuntapuolueiden naisjärjestöille järjestetyn koulutuksen osallistujista arvioi, että koulutus vahvisti heidän kykyään osallistua ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa koskeviin keskusteluihin.

Demo Finlandin koulutus eduskuntapuolueiden naisjärjestöille lisäsi osallistujien ymmärrystä demokratian ja naisten poliittisen osallistumisen globaalista tilasta sekä rakensi luottamuksen ja vertaisoppimisen ilmapiiriä poliittisten naisjärjestöjen edustajien välille. Kaikki osallistujat arvioivat, että heidän osaamisensa koulutuksen teemoista vahvistui, ja 90 % arvioi, että he voivat hyödyntää tätä osaamista toimiessaan puolueissa. 90 % osallistujista arvioi myös, että koulutus vahvisti heidän kykyään osallistua ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa koskeviin keskusteluihin.

Demo Finlandin monipuoluetyöryhmä vammaisten henkilöiden osallisuudesta Suomessa jatkoivat työtään vuonna 2023. Demo Finland järjesti työryhmän kanssa useita tapahtumia ja tapaamisia

vammaisten osallisuuden edistämiseksi, muun muassa vaaleihin liittyvän julkisen tilaisuuden ja vaalien esteettömyyttä koskevan pyöreän pöydän keskustelun oikeusministeriön kanssa. Työryhmä arvioi, että puolueiden välinen yhteistyö oli ollut antoisaa, ja se oli saanut aikaan konkreettisia muutoksia joissakin puolueissa, kuten vammaispoliittisten ohjelmien päivittämisen, vahvemman mandaatin antamisen puolueiden vammaistyöryhmille ja panostamisen toiminnan ja viestinnän esteettömyyteen ja saavutettavuuteen.

Ugandan Demokratia-akatemia käynnistyi menestyksekkäästi. Kuva: NIMD Uganda

Tavoite 2: Puolueiden välinen vuoropuhelu on lisääntynyt

Rakentava dialogi puolueiden välillä on välttämätöntä toimivalle monipuoluedemokratialle. Dialogi voi edistää keskinäistä kunnioitusta ja luoda tilaa eri näkemykset huomioivalle politiikalle. Rakentava ja kunnioittava poliittinen dialogi parantaa kansalaisten luottamusta edustukselliseen demokratiaan. Demo Finland vahvistaa puolueiden välistä dialogia ja avointa poliittista vuorovaikutusta. Demo Finland tukee kumppaneitaan dialogin fasilitoinnissa sekä luo ja vahvistaa turvallisia tiloja puolueiden väliselle dialogille.

Monipuoluedialogi on myös väline rauhanrakentamiselle ja puolueiden ottamiselle mukaan rauhanprosessien keskeisiksi toimijoiksi. Tämä vahvistaa niiden toimijoiden sitoutumista, jotka konfliktinjälkeisessä tilanteessa ovat vastuussa läpinäkyvien ja vastuullisten päätöksentekorakenteiden luomisesta ja ylläpitämisestä.

Demo Finlandin tuella:

- 9 monipuoluefoorumia ja -verkostoa oli käynnissä viidessä maassa (Kenia, Sambia, Sri Lanka, Suomi, Tunisia)
- puolueilla ja muilla sidosryhmillä oli turvallisia tiloja dialogille ja yhteisymmärryksen etsimiselle politiikan eri aiheista.

Etiopiassa tuettiin neuvotteluja puolueiden, kansalaisjärjestöjen ja muiden keskeisten toimijoiden välillä naisten poliittisen dialogin verkoston perustamiseksi. Aloitteen teki puolueiden yhteisneuvosto (Political Parties Joint Council). Verkosto koostuu naispoliitikoista sekä kansalaisyhteiskunnan ja tiettyjen ministeriöiden edustajista. Sen tehtävä on keskustella naisten poliittisen osallistumisen esteistä ja niiden poistamisesta. Demo Finlandin kumppania NEWA:a on pyydetty toimimaan yhtenä verkoston fasilitaattoreista, mikä on otettu huomioon ohjelman vuoden 2024 suunnitelmissa.

Keniassa on ohjelman aikaisemmissa vaiheissa perustettu ohjelman tekninen ohjausryhmä. Se on neuvoa-antava asiantuntijaryhmä, joka koostuu puolueiden, vammaisjärjestöjen ja muiden kansalaisjärjestöjen edustajista. Vuonna 2023 ohjausryhmä toimi aktiivisesti ja itsenäisesti, antaen teknistä tukea ja vaikuttaen puolueisiin ja valtiollisiin toimijoihin osallisuuden edistämiseksi. Ohjausryhmän toiminta on esimerkki toimivasta ja rakentavasta monipuoluedialogista.

Puolueiden ja muiden toimijoiden välinen yhteistyö vahvistui Keniassa vuonna 2023: Aiemmin luotujen kumppanuuksien lisäksi ohjelma loi seitsemän uutta kumppanuutta vammaisjärjestöjen ja muiden kansalaisjärjestöjen, parlamentin vammaisyhdistyksen (KEDIPA) ja muiden toimijoiden välillä, jotta ne voivat seurata, että puolueet toteuttavat sitoumuksensa vammaisten ihmisten osallisuuteen liittyen. Seitsemän uutta KEDIPA:n ja maakuntaparlamenttien vammaisverkoston (CADICA) jäsentä osallistui ohjelman toimintaan. KEPIDA, CADICA, vammaisjärjestöt ja kansalaisjärjestöt tekivät vuoden 2023 aikana kolme kannanottoa vammaisinkluusioon liittyen.

KIPP Awards –palkinto antaa tunnustusta puolueille ja muille toimijoille, jotka ovat osoittaneet sitoutumista vammaisten henkilöiden osallisuuden tukemiseen. Kuva: WFD Kenya

Myanmarissa Kayinin osavaltiossa saavutettiin edelleen jatkuvasta sisällissodasta huolimatta merkittävä virstanpylväs, kun useiden sidosryhmien dialogifoorumi perustettiin. Tämä aloite toi yhteen 15 toimijaa, jotka vakavista riskeistä huolimatta sitoutuivat säännöllisiin kokouksiin, joissa käsiteltiin poliittista tilannetta ja tehtiin yhteistyötä yhtenäisen vision kehittämiseksi. Tapaamisissa pyrittiin pääsemään yhteisymmärrykseen käynnissä olevasta osavaltion perustuslakiprosessista osallisuutta ja tasa-arvoa korostaen. Tuloksena oli luotettu, paikallisesti hallinnoitu tila rakentavalle demokraattiselle keskustelulle ja yhteistyölle.

Sambiassa merkittävä kehitys vuonna 2023 oli teknisen ohjausryhmän perustaminen Kenian ohjelman mallia hyödyntäen. Ryhmän toiminta on kuitenkin kehitetty Sambian kontekstiin sopivaksi. Ryhmä perustettiin Kenian KIPP-ohjelman fasilitoiman kansainvälisen vertaisoppimisen ja monipuoluedialogin seurauksena. Myös Sambiassa tekninen ohjausryhmä on asiantuntijaelin, jossa on puolueiden, vammaisten ihmisten järjestöjen ja muiden kansalaisjärjestöjen edustajia. Sen tehtävänä on antaa neuvoa eri tahoille liittyen vammaisten ihmisten osallisuuden vahvistamiseen puolueissa ja poliittisessa päätöksenteossa. Ryhmä tarjoaa myös puolueille neutraalin, kilpailusta vapaan tilan vammaisten ihmisten osallisuudesta keskustelemiseen.

Sri Lankassa naispoliitikkojen monipuolueverkosto jatkoi toimintaansa. Se kokoaa yhteen 20:tä eri puoluetta edustavia naisia. Sri Lankan paikallishallintoinstituutin koordinoima verkosto tarjoaa naispoliitikoille vertaistukea sosiaalisen median kanavien ja kokemustenvaihdon kautta.

Tunisiassa puolueiden toimintamahdollisuudet sekä poliittisen toiminnan tila kaventuivat edelleen vuonna 2023. CEMI tarjoaa toiminnassaan turvallisen tilan, jossa osallistujat voivat vaihtaa ajatuksia ja osallistua rauhanomaiseen keskusteluun, missä heidän näkökulmiaan ei tuomita. Tällaista tilaa ja tukea tarvitaan erityisen paljon maassa, jossa on käynnissä poliittisia, taloudellisia ja yhteiskunnallisia kriisejä.

CEMI tarjoaa toiminnassaan turvallisen tilan, jossa osallistujat voivat vaihtaa ajatuksia ja osallistua rauhanomaiseen keskusteluun, missä heidän näkökulmiaan ei tuomita.

Vuoden 2023 aikana CEMI järjesti viisi Tunisian politiikkakoulun keskustelutilaisuutta, joihin osallistui 157 puolueiden ja kansalaisjärjestöjen edustajaa, kaksi julkista keskustelutilaisuutta, joihin osallistui 52 puolueiden ja kansalaisjärjestöjen edustajaa sekä yhden ohjelman neuvoo-antavan neuvoston kokouksen, jossa oli mukana kahdeksan puolueiden ja järjestöjen edustajaa. Lisäksi CEMI järjesti kaksi ”couscous politique”-tapahtumaa eli epävirallista keskustelua aterian äärellä, ja ne tavoittivat 48 puolueiden ja järjestöjen edustajaa. Näissä dialogitilaisuuksissa käsiteltiin Tunisiassa ajankohtaisia aiheita ja painotettiin nuorten yhteiskunnallista osallistumista.

Nuorten kiinnostus ja osallistuminen politiikkaan on vähentynyt Tunisiassa. Vuonna 2021 ohjelmassa perustettiin nuorisovaltuusto tavoittamaan niitä nuoria, jotka eivät ole mukana minkään puolueen tai yhdistyksen toiminnassa. Vuonna 2023 valtuusto järjesti viisi työpajaa. Niissä 30 nuorta sai tietoa demokraattisiin arvoihin, moniarvoisuuteen ja dialogiin liittyen. Lisäksi nuorten yhteistyöfoorumia kehitettiin verkkoalustasta tapaamispaikaksi pääkaupunkiseudun ulkopuolella asuville nuorille. Vuoden 2023 aikana nuorten yhteistyöfoorumin kolme tapaamista tavoittivat 93 nuorta, mikä oli huomattavasti enemmän kuin edellisenä vuonna. Foorumi on auttanut nuoria ymmärtämään, mikä merkitys heidän aktiivisuudellaan yhteiskunnassa on.

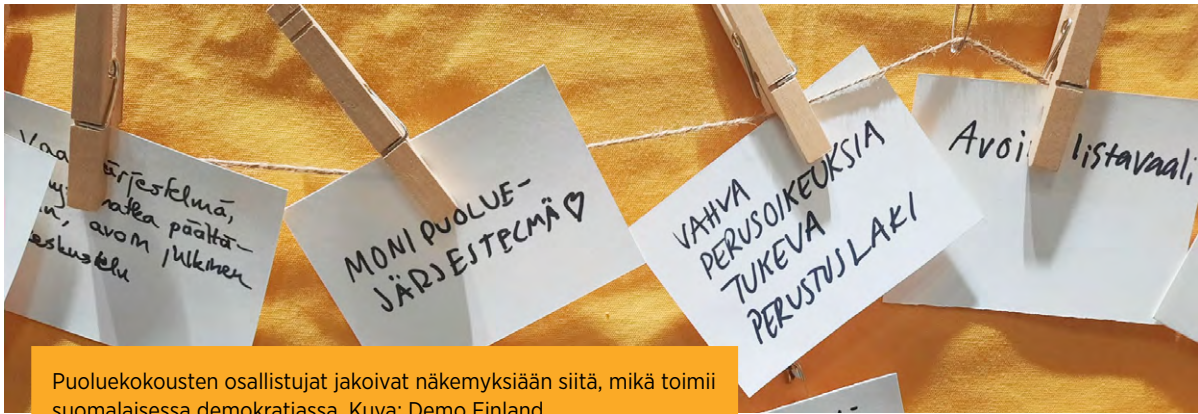
Suomessa puolueiden nuoriso- ja opiskelijajärjestöille suunnattu Demokratia-akatemia tarjosi turvallisen tilan vertaisoppimiselle ja dialogille. Osallistujien mukaan tärkein akatemiasta saatu asia oli yhteyksien muodostaminen muiden puolueiden edustajien kanssa, ja he kokivat dialogiharjoituksen tuoneen esiin, että heillä on yli puoluerajojen yhteisiä arvoja ja näkemyksiä. Puolueiden nuoriso- ja opiskelijajärjestöt tekivät Demo Finlandin fasilitoimina yhteisen kannanoton, jossa vaadittiin puoluepolitiikan sisällyttämistä koulujen demokratiakasvatukseen. Kannanoton allekirjoittivat kaikkien eduskunta-puolueiden nuoriso- ja opiskelijajärjestöt.

Puolueiden nuoriso- ja opiskelijajärjestöt tekivät Demo Finlandin fasilitoimina yhteisen kannanoton, jossa vaadittiin puoluepolitiikan sisällyttämistä koulujen demokratiakasvatukseen.

Demo Finland fasilitoi myös puolueiden naisjärjestöjen välistä yhteistyötä. Järjestöt julkaisivat eduskuntavaalien alla yhteisen kannanoton, jossa ne vaativat puolueita varmistamaan naisten tasa-arvoisen edustuksen Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikassa, esimerkiksi keskeisissä valio-kunnissa.

Demokratia-akatemia tarjosi turvallisen tilan nuorten poliitikkojen vertaisoppimiseen ja dialogiin. Kuva: Demo Finland

Puoluekokousten osallistajat jakoivat näkemyksiään siitä, mikä toimii suomalaisessa demokratiassa. Kuva: Demo Finland

Tavoite 3: Puolueiden sitoutuminen demokratiatukeen näkyy politiikassa

Demo Finlandin mandaatti työskennellä kansainvälisen demokratiatuen parissa poliittisten toimijoiden kanssa perustuu kaikkien Suomen eduskuntapuolueiden yhteistyöhön ja sitoutumiseen demokratian kehittämiseen.

Demokratian tukeminen ja vahvistaminen ympäri maailmaa vaatii vahvaa vaikuttamistyötä ja kansainvälistä yhteistyötä. Suomi ja Euroopan unioni ovat sitoutuneet demokratian tukemiseen kansainvälisesti, mutta arvopohjainen sitoutuminen ei välttämättä näy tarpeeksi käytännön politiikassa. Demo Finland tukee Suomen ja EU:n demokratiatukipolitiikkaa tarjoamalla asiantuntemustaan päätöksentekijöille ja virkakunnille.

Demo Finland pyrkii vahvistamaan tunnettuuttaan monipuoluedemokratian asiantuntijana strategiakaudella 2021–2025. Käytännössä tämä tarkoittaa, että Demo Finland asiantuntijuutta hyödynnetään laajemmin ja sen viestit tavoittavat kohderyhmät entistä paremmin.

Vuonna 2023 Demo Finland tarjosi edelleen asiantuntemustaan puolueille, ministeriöille ja muille sidosryhmille sekä seurasi meneillään olevia ja tulevia, demokratiatuen kannalta tärkeitä politiikkaprosesseja. Ennen eduskuntavaaleja Demo Finland tuki puolueita ulko- ja turvallisuuspoliittisten ohjelmien ja vaaliohjelmien valmistelussa. Muita keskeisiä politiikkaprosesseja on kuvattu vaikuttamistyötä ja viestintää käsittelevässä luvussa.

Demo Finland oli mukana jäsenpuolueidensa puoluekokouksissa ja tavoitti satoja puoluejäseniä viidessä eri puoluekokouksessa. Näytteilleasettajapisteellään Demo Finland lisäsi kävijöiden tietoa demokratiatuen merkityksestä ja keräsi suomalaisen monipuoluedemokratian hyviä käytäntöjä, kannustaen puoluetoimijoita pohtimaan, mikä toimii hyvin Suomen demokraattisessa järjestelmässä.

**Demo Finland antoi
23 lausuntoa tai
kannanottoa ja piti 18
asiantuntijapuheenvuoroa,
joista kolme puolueiden
pyynnöstä.**

Vuoden aikana Demo Finland antoi 23 lausuntoa tai kannanottoa ja piti 18 asiantuntijapuheenvuoroa, joista kolme puolueiden pyynnöstä.

Vaikuttamistyö ja viestintä

Demo Finlandin vaikuttamistyön tavoitteena on, että arvopohjaiset sitoumukset demokratian puolesta näkyvät hyvin toimeenpantuina, pitkäjänteisinä politiikkalinjauksina demokratian tukemiseksi. Kansainvälisen demokratian tilan heikentyessä uskomme, että demokratiatukeen tulee panostaa ja sitä tulee kehittää yhä strategisemmin. Suomen tulisi asettaa demokratia ulko- ja turvallisuuspolitiikan prioriteetiksi, ja EU:n tulisi ottaa vahvempi rooli demokratian puolustamisessa globaalisti.

Vuonna 2023 Demo Finlandin vaikuttamistyö keskittyi huhtikuussa pidettyihin eduskuntavaaleihin, niitä seuranneisiin hallitusneuvotteluihin ja Petteri Orpon uuden hallituksen ohjelman toimeenpanoon.

Demo Finland kutsuttiin toukokuussa hallitusneuvotteluihin antamaan taustatietoa kauppaja kehityspolitiikkaan liittyen. Uuden hallitusohjelman mukaan Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikan perustana ovat oikeusvaltioperiaate, ihmisoikeudet, tasa-arvo ja demokratia. Demokratia mainitaan myös kestävänsä kehityksen edellytyksenä, jota hallitus tukee.

Demo Finlandilla oli aktiivinen rooli Kehityspoliittisen toimikunnan työryhmässä, joka valmisteli selvitystä Suomen demokratiatuesta. Vuoden 2024 puolella julkaistu selvitys ”Demokratia vaatii vahvistamista kaikkialla” esittelee Suomen demokratiatukipolitiikan nykytilannetta ja vertaa sitä muihin Pohjoismaihin.

Demo Finlandilla oli aktiivinen rooli Kehityspoliittisen toimikunnan työryhmässä, joka valmisteli selvitystä Suomen demokratiatuesta.

EU-tason vaikuttamistyön osalta Demo Finland oli yksi allekirjoittajista kattojärjestönsä European Partnership for Democracy (EPD) suosituksissa EU:n demokratian puolustuspaketille. EPD:n ja Carnegie Europe -tutkimuslaitoksen yhteisen European Democracy Hub -projektin tuottaessa vuosittaista arviota Euroopan demokratiatuesta Demo Finland kokosi tietoa Suomen demokratiatuesta ja demokratiapolitiikoista.

Yksi merkittävimmistä kansainvälisistä prosesseista oli maaliskuussa järjestetty toinen demokratiahuippukokous. Demo Finland osallistui prosessiin osana Global Democracy Coalition -verkostoa. Lisäksi Demo Finland oli mukana demokratiahuippukokouksen tasa-arvoa käsitelleessä monitoimijaryhmässä. Ryhmä tuotti suosituksia demokratian vahvistamiseksi sukupuolten tasa-arvoa edistämällä.

Osana demokratiahuippukokousta Demo Finland järjesti Sambian Lusakassa yhdessä The Carter Centerin sekä Suomen, Ruotsin ja Irlannin suurlähetystöjen kanssa sivutapahtuman aliedustettujen ryhmien osallistumisesta päätöksentekoon.

Demo Finlandin viestinnän tavoitteena on lisätä tietoa demokratian merkityksestä kestäväälle kehitykselle ja inklusiivisten puolueiden merkityksestä toimivalle monipuoluedemokratialle sekä vahvistaa Demo Finlandin roolia demokratiatuen asiantuntijana. Demo Finlandin viestinnän pääkohderyhmiä ovat erityisesti puolueet ja poliitikot Suomessa, mutta myös demokratiatuen rahoittajat ja demokratia-asiantuntijat ja -toimijat Suomessa ja kansainvälisesti.

Demo Finland ja puolueiden yhteistyöryhmä vammaisten poliittisesta osallistumisesta järjestivät tapahtuman vaaleihin liittyen. Kuva: Demo Finland

Vuonna 2023 Demo Finland keskittyi erityisesti vahvistamaan rooliaan johtavana kansainvälisen demokratiatuen asiantuntijana Suomessa sekä panostamaan kansainvälisen demokratiapäivän näkyvyyteen.

Demo Finland teki kansainvälisen demokratiapäivän alla näkyvämpää viestintää lisätäkseen yleistä tietoisuutta demokratian merkityksestä rauhalle ja turvallisuudelle ja nostaakseen Demo Finlandin asiantuntijuutta esiin. Kampanjan aikana Demo Finlandin näkyvyys sosiaalisessa mediassa kasvoi: mainokset Facebookissa ja Instagramissa saivat yli 163 000 näyttökertaa ja 3681 käyntiä kampanjan verkkosivulla, jolla kävijät saivat tarkempaa tietoa aiheesta sekä vinkkejä siitä, miten jokainen voi vahvistaa demokratiaa. Lisäksi Yle julkaisi Demo Finlandin demokratiapäivän seminaarin pääpuhujan haastattelun, jonka kautta demokratiateemat myös saivat näkyvyyttä.

Demo Finlandin verkkosivuilla oli pieni, 1,3 prosentin kasvu kävijöiden määrässä vuonna 2023, ja uutiskirjeen tilaajien määrä kasvoi 20 prosentilla. Vuoden aikana Demo Finlandin verkkosivuilla julkaistiin 39 artikkelia ja blogia, ja uutiskirje lähetettiin kuusi kertaa suomeksi ja neljä kertaa englanniksi. Demo Finland teki yhteistyötä jäsenpuolueidensa kanssa, joiden edustajat kirjoittivat vuorollaan blogitekstejä Demo Finlandin verkkosivuille. Seuraajien määrä sosiaalisessa mediassa kasvoi erityisesti Instagramissa (17 %) ja LinkedInissä (20 %).

Demo Finlandin järjestämät julkiset tilaisuudet ja keskustelut tavoittivat noin 800 osallistujaa paikan päällä ja verkossa. Vuoden tärkein tapahtuma, kansainvälisen demokratiapäivän seminaari, keräsi ennätysyleisön 196 henkilöä, joista noin puolet paikan päällä eduskunnassa ja puolet verkkolähteyksen välityksellä. Seminaarissa keskusteltiin siitä, tukeeko Suomi todella demokratiaa ulkopolitiikassaan, ja se sai erinomaista palautetta osallistujilta.

Muita julkisia tilaisuuksia olivat eduskuntavaalien alla järjestetty tapahtuma vammaisten ihmisten poliittiseen osallistumiseen liittyen sekä samaa aihetta käsittelevän policy briefin julkaisutilaisuus verkossa. Yli 160 henkilöä osallistui näihin tilaisuuksiin.

Demo Finlandin, The Carter Centerin sekä Suomen, Ruotsin ja Irlannin suurlähetystöjen sivutapahtuma demokraatihuippukokouksessa toi päätöksentekijöitä ja asiantuntijoita keskustelemaan aliedustettujen ryhmien osallisuudesta Kuva: The Carter Center

Henkilöstö

Demo Finlandin tärkein voimavara on sen asiantunteva henkilökunta. Demo Finland on tasa-arvoinen työnantaja.

Demo Finlandin työn luonne on viime vuosina muuttunut jokapäiväisestä toimistotyöstä hybridityöhön. Henkilöstö työskentelee joustavasti osan viikosta etänä ja osan toimistolla. Vuoden 2023 lopulla Demo Finland alkoi suunnitella muuttoa uusiin, hybridityöskentelyyn paremmin soveltuviin tiloihin.

Henkilöstöhallinnossa ja työsuojelussa Demo Finland panosti työhyvinvointiin monin tavoin. Vuonna 2023 Demo Finland työllisti keskimäärin kaksitoista henkilöä, minkä lisäksi järjestössä työskenteli välillä harjoittelija. Neljä henkilöä oli vuoden 2023 aikana opinto-, perhe- ja muilla vapailla.

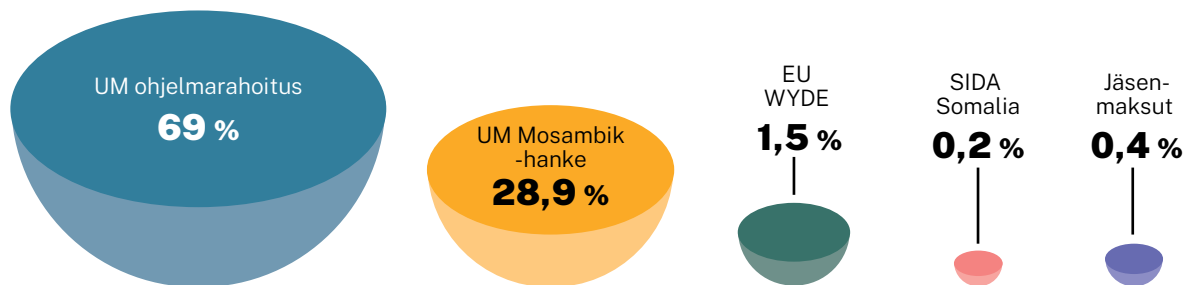
Vuonna 2023 Demo Finland teetti ja otti käyttöön sisäisen linjauksen seksuaalisen häirinnän ja hyväksikäytön ehkäisemiseksi. Linjauksen myötä Demo Finlandin verkkosivuille lisättiin lomake, jonka kautta epäasiallisesta käytöksestä tai häirinnästä voi ilmoittaa anonyymisti, ja Demo Finlandille nimettiin häirintäyhdyshenkilö. Uusi linjaus esiteltiin myös Demo Finlandin kansainvälisille kumppanijärjestöille.

Talous

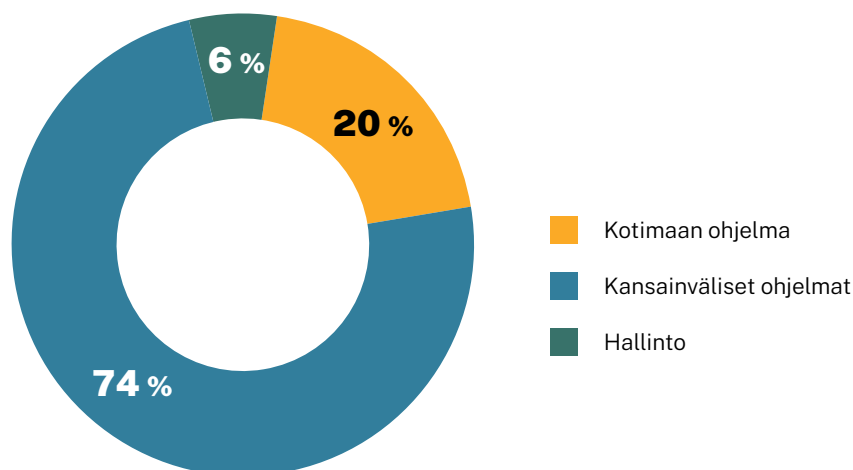
Demo Finlandin kokonaistulot vuonna 2023 olivat 2,4 miljoonaa euroa, kun ne vuonna 2022 olivat 2,6 miljoonaa euroa. Järjestön kokonaiskulut vuonna 2023 olivat 2,4 miljoonaa euroa, kun ne vuonna 2022 olivat 2,6 miljoonaa euroa. Tilivuosi 2023 oli monella tapaa onnistunut. Suomen ulkoasiainministeriön (UM) rahoittamien ohjelmien kokonaiskustannukset vuonna 2023 olivat noin 1,7 miljoonaa euroa. Demo Finland sai lisäksi rahoitusta ulkoministeriöltä Suomen kahdenväliseen Mosambik-ohjelmaan, The Oslo Centeriltä Ruotsin kehitysyhteistyövirasto SIDA:n rahoituksena Somalian Puntmaan ohjelmaan ja Euroopan komissiolta WYDE Civic Engagement -ohjelmaan.

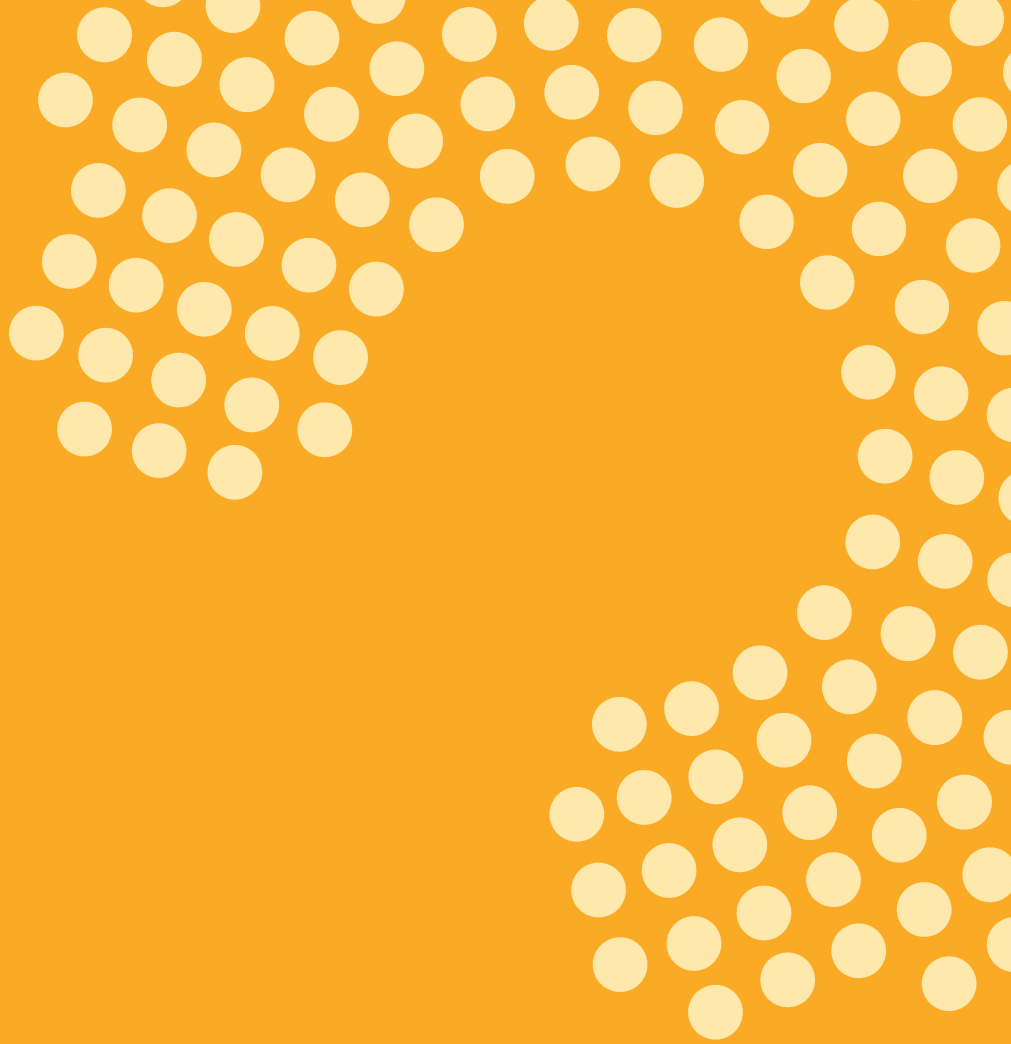
Demo Finlandin oma varainhankinta koostui puolueiden jäsenmaksuista, joita kertyi 10 000 euroa.

Tulot

Kulujen jakautuminen

Puolueiden kansainvälinen demokratiayhteistyö – Demo Finland on kaikkien eduskuntapuolueiden yhteistyöjärjestö. Se toimii demokratian edistämiseksi vahvistamalla erityisesti naisten, nuorten ja vammaisten ihmisten poliittista osallistumista sekä tukemalla puolueiden välistä dialogia.

www.demofinland.org